

[Edel Saunte.]

vil være rigtigt at undtage de kvinder, hvis barnefader ikke har kunnet identificeres. Dette er for mig ikke helt afgørende for den pågældendes værdighed til at få pension efter den foreslåede bestemmelse.

Jeg er klar over, at når vi hjælper enker, så vil problemet om de enlige kvinder rejse sig med så meget større styrke, fordi disse ganske naturligt vil sammenligne deres forhold med enkernes. Nogle bliver måske i en sen alder ved forældrenes død kastet ud af et hjem, som de har levet hele deres liv i; de har måske ofret hele deres ungdom og arbejdskraft på at passe en syg eller svagelig mor eller far, og så står de pludselig uden hjem og uden forsørger. Derfor er jeg meget glad for, at man har åbnet mulighed for, at der i tilfælde, hvor enlige er over 50 år, undtagelsesvis kan tillægges dem folkepension efter bestemmelsen i § 1, stk. 2. Jeg tror, det vil kunne afbøde den eventuelle misundelse, som meget nemt vil kunne opstå hos de enlige kvinder, der pludselig står uden forsørger, og jeg udtaler håbet om, at det udvalg, som arbejder videre med disse enlige kvinders og enkernes problemer, snart vil komme til et resultat, så at vi kan få en samlet lovgivning, der omfatter alle kategorier inden for dette område.

Søren Andersen: I de senere år har enkernes og visse grupper af enlige møders økonomiske problemer meget ofte været genstand for undersøgelse og debat. Et udvalg under Danske Kvinders Nationalråd afgav en betænkning i 1948, og i 1953 blev der afgivet en fællesbetænkning af et udvalg fra Danske Kvinders Nationalråd og Dansk Kvindesamfund. Jeg tror, man kan sige, at disse betænkninger har dannet grundlag for den enkelovgivning, vi har, og som påbegyndtes i 1955 og forbedredes i 1956, men som ikke førte til nogen egentlig pensionsordning, hvad der jo heller ikke var, skal vi sige hensigten ifølge de nævnte betænkninger. Der var ikke oplæg til noget sådant i disse betænkninger, og der er ingen tvivl om, at det skyldes, at denne gruppe er meget forskellig, og at det derfor var vanskeligt at finde et udgangspunkt.

Under arbejdet i folkeforsikringskommissionen og i det folketingsudvalg, der be-

handlede sagen her i tinget, rejstes imidlertid spørgsmålet om at skabe en virkelig pensionsordning for visse grupper af ældre enker med eller uden børn, men efter forholdene ud fra et forskelligt aldersmæssigt udgangspunkt, og endelig også for visse kategorier af enlige mødre. Man nåede imidlertid ikke igennem med arbejdet dengang, selv om der var megen velvilje over for tanken; man nøjedes med at forbedre den bestående lovgivning, samtidig med at der nedsattes et udvalg til endnu en gang at gennemgå problemerne.

Når den højtærede minister nu ikke har villet afvente udvalgets betænkning, beklager jeg, at tinget ikke har fået lovforslaget forelagt noget før, således at der kunne blive tid til en ordentlig behandling af problemerne her i salen og i udvalget. Ja, hvis det er meningen, at lovforslaget skal føres igennem i denne samling, må det vist betragtes som noget i retning af en uanstændighed, at vi får lovforslaget forelagt og til behandling på så sent et tidspunkt som i dag, midt i en mægtig dagsorden, en dagsorden så omfattende, at man næsten må bede om undskyldning for, at man i det hele taget bruger tiden til at tale om tingene.

Det foreliggende lovforslag må imidlertid betragtes som et hæderligt forsøg på at finde et forhandlingsgrundlag og et udgangspunkt for en enkepensionsordning i sin helhed. Lovforslaget er jo bygget op efter samme principper og med de samme ydelser som den indtægtsregulerede folkepension for enlige, blot, som også det ærede medlem fru Edel Saunte nævnte, med andre fradragsregler for indtægterne. De kvinder, der her er tale om, er dels kvinder, der er blevet enker efter at være fyldt 55 år, dels kvinder, som er blevet enker, efter at de er fyldt 45 år og på det tidspunkt har mindst 2 børn under 18 år at forsørge. Dernæst føres der ind under pensionsordningen visse grupper af enker, som hidtil har fået den ydelse, der kunne fås efter den nugældende lovgivning, dog efter generelle regler, bl. a. enker, der er fyldt 55 år og har modtaget hjælp efter de nugældende bestemmelser, og enker, der er 50 år og har modtaget hjælp, så længe de har børn under 18 år; endelig også andre enlige kvinder.